

mer herfra. Mod den victorianske Tids Behandling af den menige Soldat retter Forfatteren en skarp Kritik, ligesom han ogsaa er en Modstander af den overvældende Vægt, man lægger paa Flaadens Udvikling. I Begyndelsen af Perioden havde man endnu staaende Hære i Kolonierne, senere erstattes de af indfødte, men England bevarer stadig Retten til at forsvare Riget. Tidens udenrigspolitiske Førere Palmerston, Gladstone, Disraeli og Salisbury omtales ret udførlig og stilles op i Modsætning til hinanden. Alle er de imidlertid mere eller mindre Elever af Canning, hvis Politik de forsøger at efterligne, idet de dog glemmer Cannings Ord, at ingen Politik kan være evig. Følgen blev, at man støttede sig for meget paa England og for lidt paa Europa. Særlig Disraeli og Salisbury lod England indtage en for isoleret Stilling. Forfatterens Dom munder ud i, at der visselig var Perioder, hvor Isolation var rigtig og ingen europæisk Politik mulig. Men der var andre Perioder, hvor denne Politik var en Fejltagelse, og hvor Forsøg paa at forstaa og arbejde med Europa kunde have resulteret i noget varigt godt. *Harald Jørgensen.*

Daniel O'Connell har hidtil i irsk historisk Litteratur været ret stifmoderligt behandlet i Sammenligning med den anden store irske Folkefører Parnell, og det til Trods for at der allerede længe har foreligget trykt et rigt og forskelligartet Materiale til Belysning af hans Historie.

Dette Misforhold er nu ophævet ved Denis Gwynns Bog *Daniel O'Connell. The Irish Liberator* (1929). Forfatteren, der er født i 1893, er egentlig Journalist, men har kastet sig over Studiet af den irske Uafhængighedskamps Historie og herom offentliggjort flere Arbejder. Saavidt det kan skønnes har Forfatteren ikke fremdraget væsentlig nyt Materiale, men bygger alene paa det allerede foreliggende. En nærmere Undersøgelse heraf vanskeliggøres ved en fuldstændig Mangel paa Henvisninger.

Bedømmelsen af de skildrede Forhold er rolig og upartisk, og man sporer ingen Tendens i Behandlingen af engelske Forhold. For Gwynn er O'Connell Helten, og som de fleste Biografer vil han gerne gøre sin Hovedperson til den ledende i alt, hvad der foregaar. Herved træder Bipersonerne mere i Baggrunden end egentlig retfærdigt. Vi faar saaledes et meget svagt Indtryk af den intelligente unge Biskop Dr. Doyle, som sikkert har spillet en vis Rolle. Denne Svaghed til Trods har Bogen dog Værdi ved det levende og klart opfattede Billede, det er lykkedes Forfatteren at faa frem.

Gwynn skildrer ham først og fremmest som den fremragende politiske Taler og Agitator. Der gives meget udførlige Uddrag af hans Taler, saaledes at man let kan danne sig et personligt Indtryk af de Midler, hvormed han virkede. Betegnende er det, at Tanken om at lade sig opstille til Parlamentet ikke er udsprungen af O'Connells egen Hjerne, men skyldes en af hans nære Arbejdsfæller. Dette viser tydeligt hans Begrænsning.

Gwynns største Fortjeneste er Skildringen af den tro, uselviske Folkefører, som forlod alt: Familie, Formue og Virksomhed for at tjene sit fattige Folks Sag. *Harald Jørgensen.*

Den altfor tidlig afdøde engelske Historiker Carless Davis, Professor i moderne Historie i Oxford, holdt i 1926 en Række Forelæsninger over de politiske Partiers og Ideers Udvikling i England i Tiden mellem 1760 og 1846. Døden hindrede ham i at offentliggøre disse, men hans Kollega i Cambridge G. M. Trevelyan paatog sig Udgivelsen, og i 1929 udkom Carless Davis: *The Age of Grey and Peel.*

Titelen er ret misvisende, idet Forfatteren i Virkeligheden skildrer Whig- og Torypartiets Udvikling fra ca. 1760 til 1846. Udførlig redegøres for de personlige Brydninger mellem de mange forskellige Grupper, de to Partier bestod af, ligesom Samspillet mellem disse og de politiske Klubber nøje udredes. Fremstillingen er uhyre bred og virker undertiden trættende. I Virkeligheden kan Bogen bedst karakteriseres som en Række Studier. De Punkter, som Forfatteren tager op, undersøges til Bunds, og der knyttes mange interessante Bemærkninger til de skildrede Forhold. Man savner en vis Linie gennem Bogen, og de enkelte Afsnit falder let fra hinanden.

Mest Interesse knytter sig til Skildringen af de to Hovedpersoner Grey og Peel. I Modsætning til Trevelyan i hans Bog: *Lord Grey and the Reform Bill*, ser Davis med mere Skepsis paa Greys Personlighed og kritiserer, at Trevelyan overfører sin Opfattelse af Grey som Privatmand paa hans Optræden i Parlamentet. Offentlige Personer, hævder han, bør bedømmes efter deres offentlige Optræden og ikke efter deres private. Han fremhæver Greys stædige Fastholden ved engang antagne Synspunkter. Grey var langt fra den fødte Partipolitiker. Det daglige Arbejde kedede ham, og han kom kun frem, naar de store Spørgsmaal behandlede. Naar Grey blev sat i Spidsen for Whigregeringen, skyldtes det afgjort Wellingtons Indflydelse. Reformloven blev ganske vist gennemført af Grey, men han saa med ikke ringe